

Препоручена лексика за предмет Српски као нематерњи језик за први циклус обавезног образовања

ПОМОЋНО НАСТАВНО СРЕДСТВО ЗА НАСТАВНИКЕ У ОСТВАРИВАЊУ ИСХОДА

Аутори:

Весна Крајишник и Александар Догнар

Препоручена лексика за предмет Српски као нематерњи језик за први циклус обавезног образовања

Помоћно наставно средство за наставнике у остваривању исхода

Аутори:

Весна Крајишник и Александар Догнар

Препоручена лексика за предмет Српски као нематерњи језик
за први циклус обавезног образовања
- Помоћно наставно средство за наставнике у остваривању исхода -

Аутори:
Весна Крајишник
Александар Догнар

Уредница:
Дејана Милијић Субић

Издавач:
Златко Грушановић

Дизајн и прелом:
Милица Дервишевић

Илустрације:
Горан Васиљевић

Штампа:
Фидуција 011 Принт д.о.о.

Тираж:
500 примерака

септембар, 2018.

ISBN 978-86-6383-075-2 1

CIP - Каталогизација у публикацији - Народна библиотека Србије, Београд
371.3::811.163.41(035) КРАЈИШНИК, Весна, 1964- Препоручена лексика за предмет Српски као нематерњи језик за први циклус обавезног образовања : приручник за наставнике у остваривању исхода / аутори Весна Крајишник и Александар Догнар. - Београд : Мисија ОЕБС-а у Србији, 2018 (Београд : Фидуција). - 52 стр. : илустр. ; 21 cm Тираж 500. - Сумативни речник: стр. 39-42. ISBN 978-86-6383-075-2 1. Догнар, Александар, 1971- [аутор] а) Српски језик - Настава - Методика - Приручници
COBISS.SR-ID 267571724

Издавање приручника омогућила је Мисија ОЕБС-а у Србији.

Напомена: Ставови изречени у књизи припадају искључиво ауторима и не представљају нужно званичан став Мисије ОЕБС-а у Србији.

Уводна реч уреднице	5
Уводна реч	7
Речник по тематским областима (1. разред)	9
Речник по врстама речи (1. разред)	14
Речник по тематским областима (2. разред)	16
Речник по врстама речи (2. разред)	21
Речник по тематским областима (3. разред)	23
Речник по врстама речи (3. разред)	29
Речник по тематским областима (4. разред)	31
Речник по врстама речи (4. разред)	37
Сумативни речник	39
Прилог: илустрације	43

Поштовани наставници,

Пред вама је приручник који ће вам помоћи у остваривању исхода који су током 2017. године, уз велики труд и залагање чланова радне групе и уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији најзад постављени за предмет Српски као нематерњи језик.

Рад на стварању програма наставе и учења за овај предмет био је веома специфичан и укључио је претходно истраживање стварних потреба у пракси: читав низ састанака, разговора са наставницима, малих игровних истраживања која су дала реалне податке о томе колико српски језик знају (и користе) ученици којима он није матерњи, а који припадају како хомогеним, тако и хетерогеним срединама, чији матерњи језици су с једне стране сродни српском језику, а с друге – припадају „породицама“ језика које су толико различите да без основних знања не може бити ни праве размене информација.

Иако је идеја о различитим нивоима постигнућа за ученике из разнородних средина који у образовни систем улазе са потпуно различитим познавањем српског језика постојала и раније, ово је први пут да је озбиљно разматрана и „стављена на папир“. Намера чланова радне групе била је да покушају да направе два формата програма који ће се ослањати један на други, али тако да ученицима којима је српски језик заиста страни, омогући функционална знања која ће користити у свакодневном животу и која ће бити темељ за доступније образовање и укључивање у живот заједнице, док би, у исто време, други формат био интересантан и оним ученицима чији су матерњи језици изузетно блиски српском.

Користећи искуства Европског оквира за познавање живих језика, у програму (А и Б) дефинисан је број нових речи који ученици треба да усвоје током једне школске године. Овај приручник настао је као последица промишљања о проблему различитог тумачења појма „реч“ који би, у последичном низу, могао да угрози постижање прописаних исхода. Стога су аутори приступили додатном напору да дефинишу лексички оквир (пратећи предвиђене теме/области у програму наставе и учења).

Надамо се да ће вам овај „попис“ помоћи у кретању кроз исходе, теме и садржаје програма и да ћемо заједничким напорима учинити предмет Српски као нематерњи језик интересантним и функционалним. Желели бисмо да вас уверимо да су пред вама само смернице, посебан „додатак“ програму наставе и учења предмета Српски као нематерњи језик, а да ћете прави лексички оквир стварати сами у сарадњи са ученицима због којих је цео овај велики креативни задатак и покренут.

Желимо нам свима успех на почетку овог новог, значајног пута!

Уредница

Поштовани наставници,

Пред вама се налази помоћни приручник са препорученим речима уз Програм за српски као нематерњи језик, за основни ниво учења језика (Програм А). Намера нам је била да вам и на овај начин олакшамо имплементацију новог програма у наставни процес. На основу тематских јединица представљених у области Језичка култура и граматичких садржаја наведених у области Језик, издвојили смо одређени број речи за сваки разред првог циклуса образовања. Речи су биране на основу критеријума фреквентности, расположивости и економичности. За сваки разред је изабрано по 150 речи, тј. 600 речи за први циклус образовања, како је и предвиђено Програмом А. Углавном су то семантички пунозначне речи, али има и помоћних, граматичких речи (граматички облици помоћног глагола јесам, предлози, везници, речце). С обзиром на њихову различиту лексичку реализацију, сматрали смо да је потребно да их наведемо сваку појединачно јер је ученицима за њихово учење неопходан исти напор као да уче сасвим нову реч.

Како бисмо вам омогућили што лакши приступ и употребу предложеног речника, али и евалуацију ученичких постигнућа, речи смо представили на три начина: уз тематске области за сваки разред, распоређене по врстама речи за сваки разред и на крају као кумулативни речник за сва четири разреда.

Предложене речи уз сваку тематску област омогућавају, пре свега, семантичку реализацију појмова из те области, али и повезивање са садржајима других области. Пошто учење изолованих речи није коначан циљ учења лексике, сваку нову реч смо контекстуализовали – предложили реченични модел у коме реч постиже своју семантичку реализацију. Предложени модели се могу мењати, проширивати и усклађивати са потребама ученика.

Речи су дистрибуиране и према њиховој граматичкој врсти. Сматрали смо да је ово важно како бисте могли пратити равномерно увођење свих врста речи са циљем постизања правилног и комплетног исказа од стране ваших ученика.

Трећи начин систематизације речи је кумулативни речник у коме су речи и изрази, реду ради лакшег проналажења, представљени азбучном редом.

На крају Речника је десет илустрација ситуативног типа у којима су представљени појмови из предложеног речника. Ситуације представљају тематска поља из области Језичка култура и можете их на различите начине користити у раду са вашим ученицима.

Наглашавамо да је ово предложени, а не обавезни речник и да речи можете мењати или додавати у складу са потребама успешне реализације вашег часа, али и потреба и могућности ваших ученика. Надамо се да ће овај приручник омогућити да ваши ученици брже, природније и прецизније савладају српски језик и што пре стекну потребне комуникативне компетенције на српском језику.

Аутори

РЕЧНИК ПО ТЕМАТСКИМ ОБЛАСТИМА

1. РАЗРЕД

Програм А

Основни садржаји тематских области:	Препоручена лексика	Препоручени модели
Лично представљање		
основне информације о себи – име и презиме		
	звати се	Како се зовеш?
Породица		
чланови уже породице		
	баба	Мама је лепа.
	брат	Тата се зове_____.
	девојчица	Дечак је у парку.
	деда	Девојчица чита.
	дечак	Брат није у соби.
	мама	Где је сестра?
	сестра	Баба се зове_____.
	тата	Деда је у селу.
Живот у кући		
кућа/стан, основне просторије, основни намештај, рођендан		
	велик	
	врата	Кућа није велика.
	гледати	Ја сам у стану.
	кревет	Ја спавам у соби.
	кувати	Мама је у кухињи.
	купатило	Купатило је велико.
	кућа	То су врата.
	кухиња	Прозор је бео.
	мали	Сто је у соби.
	ормар	Ормар је велик.
	прозор	Кревет је мали.
	рођендан	Тата гледа ТВ.
	соба	Она кува.

спавати
срећан
стан
сто
торта

Да ли ти славиш рођендан?
Срећан рођендан!
Торта је црвена и плава.

Храна и пиће

основне намирнице

банана
вода
јабука
јаје
јести
месо
млеко
пити
поморанџа
сладолед
сок
хлеб
чоколада

Ово је вода, ово није сок.
Дечак једе хлеб.
Млеко је бело.
Ја једем месо.
Ко једе јаје?
Да ли пијеш сок?
Ово је чоколада.
Ово није поморанџа, ово је јабука.
Банана је жута.
То је сладолед.

Одећа и обућа

основни одевни предмети и обућа

мајица
панталоне
патика
сукња
хаљина
ципела
чарапа

Мајица је плава.
Панталоне су плаве.
Сукња је црвена.
Хаљина је у ормару.
Ово су ципеле.
Ово су патике.
То су чарапе.

Образовање

учионица, основни школски прибор

бојити
бојица
гумица
двориште
деца
клуба

Ја сам у дворишту.
Ово је школа.
Ученик је у дворишту.
Ученица је у учионици.

књига	Учитељ се зове_____.
креда	Учитељица је у школи.
нов	Деца су у парку.
оловка	Дечак седи.
певати	Девојчица стоји.
писати	Он чита.
резач	Она пише.
свеска	Она црта и боји.
седети	Она не пева.
стајати	Ово је торба.
стар	Где је књига?
столица	Свеска је нова.
табла	Где је оловка?
торба	Бојица је црвена.
ученик	Гумица је нова.
ученица	Резач је на клупи.
учионица	Креда је на табли.
учитељ	Столица је мала.
учитељица	Школа је стара.
цртати	
читати	
школа	

Природа

доба дана, биљке и животиње (типични примери из окружења)

вече	
дан	
дрво	
јутро	Месец је жут и сунце је жуто.
леп	Пас није у дворишту.
мачка	Мачка је у дворишту.
месец	Да ли птица пева?
ноћ	Риба је у води.
пас	Цвет је црвен.
птица	Дрво је велико.
риба	Трава је зелена.
сунце	Село је лепо.
трава	
цвет	

Спорт и игре

игра, играчке

аутомобил	Дечак се игра у дворишту.
играти се	Девојчица трчи.
лопта	Ово је лопта.
лутка	Ово није лутка.
трчати	Аутомобил је црн.

Насеља, саобраћај и јавни објекти

село, град

град	Ово није град, ово је село.
парк	Аутомобил је на улици.
село	Где је парк?
улица	Учитељица ради у школи.

Нетематизована лексика

дани у недељи, бројеви до 10, основне боје, помоћни глагол, личне заменице, показне заменице, предлози, везници, прилози, упитне речи, речце

понедељак	бео
уторак	сам
среда	си
четвртак	је
петак	ја
субота	ти
недеља	он
један	она
два	ово
три	то
четири	у
пет	на
шест	и
седам	ту
осам	сад(а)
девет	ко
десет	шта
жут	како (се зовеш)
плав	где

црвен	да ли
зелена	да
црн	не

Комуникативни модели

поздрављање, представљање

изволи	добар дан
хвала	добро јутро
здраво	добро вече
довиђења	лаку ноћ

РЕЧНИК ПО ВРСТАМА РЕЧИ

1. РАЗРЕД

Именице

1. аутомобил	22. књига	43. патика	64. сунце
2. баба	23. кревет	44. петак	65. табла
3. банана	24. креда	45. поморанџа	66. тата
4. бојица	25. купатило	46. понедељак	67. торба
5. брат	26. кућа	47. прозор	68. торта
6. вече	27. кухиња	48. птица	69. трава
7. вода	28. лопта	49. резач	70. улица
8. врата	29. лутка	50. риба	71. уторак
9. град	30. мајица	51. рођендан	72. ученик
10. гумица	31. мама	52. свеска	73. ученица
11. дан	32. мачка	53. село	74. учионица
12. двориште	33. месец	54. сестра	75. учитељ
13. девојчица	34. месо	55. сладолед	76. учитељица
14. деда	35. млеко	56. соба	77. хаљина
15. деца	36. недеља	57. сок	78. хлеб
16. дечак	37. ноћ	58. среда	79. цвет
17. дрво	38. оловка	59. стан	80. ципела
18. јабука	39. ормар	60. сто	81. чарапа
19. јаје	40. панталоне	61. столица	82. четвртак
20. јутро	41. парк	62. субота	83. чоколада
21. клупа	42. пас	63. сукња	84. школа

Придеви

1. бео	4. зелен	7. нов	10. стар
2. велик	5. леп	8. плав	11. црвен
3. жут	6. мали	9. срећан	12. црн

Заменице

1. ја	3. он	5. ово	7. ко
2. ти	4. она	6. то	8. шта

Бројеви

1. један	4. четири	7. седам	9. девет
2. два	5. пет	8. осам	10. десет
3. три	6. шест		

Глаголи

1. бојити	6. јести	11. сам	15. стајати
2. гледати	7. кувати	12. седети	16. трчати
3. звати се	8. певати	13. си	17. цртати
4. играти се	9. писати	14. спавати	18. читати
5. је	10. пити		

Прилози

1. где	2. како (се зовеш)	3. сад(а)	4. ту
--------	--------------------	-----------	-------

Предлози

1. у	2. на
------	-------

Везници

1. и

Речце

1. (да) ли	2. да	3. не
------------	-------	-------

Изрази

1. изволи	3. здраво	5. добар дан	7. добро вече
2. хвала	4. довиђења	6. добро јутро	8. лаку ноћ

РЕЧНИК ПО ТЕМАТСКИМ ОБЛАСТИМА

2. РАЗРЕД

Програм А

Основни садржаји
тематских области:

Препоручена
лексика

Препоручени
модели

Лично представљање

основне информације о себи – адреса, телефонски број

адреса

број

име

презивати се

презиме

телефон

Моје име је _____.

Моје презиме је _____.

Моја адреса је _____.

Мој број телефона је _____.

Породица и људи у окружењу

чланови породице

висок

кћерка

млад

низак

породица

родитељи

син

стриц

тетка

ујак

Ово је моја породица.

Родитељи су у кући.

Син се зове _____.

Кћерка се зове _____.

Моја тетка се зове _____.

Ово је мој стриц.

Твој ујак живи на селу.

Мој стриц је висок.

Она је ниска.

Живот у кући

делови куће/стана; просторије; Нова година

дневна соба

затворен

Нова година

отворен

песма

Ово није дневна соба, ово је спаваћа соба.

Прозор је отворен.

Врата су затворена.

Срећна Нова година!

спаваћа соба
филм

Они певају песму.
Родитељи гледају филм.

Храна и пиће

основни оброци и основно посуђе

вечерати
виљушка
волети
воће
гладан
доручковати
жедан
јогурт
кашика
кекс
кифла
куповати
нож
пита
поврће
ручати
сендвич
сир
сладак
слан
тањир
чај
чаша
шоља

Ја доручкујем јаја и сир.
Ми ручамо месо и поврће.
Вечерам кекс и млеко.
Да ли волиш воће?
Ја не волим сир.
Мама купује воће и поврће.
Пита је слатка.
Једем кифлу у школи.
Вечерам седвич и јогурт.
Сир је слан.
Ово су нож, виљушка и кашика.
Волим чај.
Сир је у тањиру.
Сок је у чаши.
Млеко је у шољи.
Да ли си ти гладан?
Ја нисам жедна.

Одећа и обућа

одевни предмети и обућа

дуксерица
јакна
капа
папуча
рукавица
сандала
тренирка
чизма

Џемпер је плав.
Шал и капа су зелени.
Ово су рукавице.
Моја дуксерица је црвена.
Јакна је црна.
Твоја тренирка је нова.
Папуче су у соби.
Сандале су нове.

џемпер
шал

Чизме су црне.

Здравље

здравље; основни делови тела;

болестан	Ја сам здрав.
чело	Он је болестан.
глава	Ово је глава.
здрав	Очи су плаве.
зуб	То је нос.
коса	То су уста.
нога	Где су уши?
нос	То је рука.
око	Коса је црна.
прст	То је нога.
рука	Зуби су здрави.
стомак	Ово је стомак.
уста	То је чело.
ухо	Ово је мали прст.

Образовање

школски предмети; школски прибор

библиотека	
говорити	
досадан	Учитељице су у зборници.
друг	Књиге су у библиотеци.
другарица	Да ли ти волиш ликовно?
зборница	Мој друг се зове _____.
интересантан	Ово је моја другарица.
јак	Филм је досадан.
лак	Час је интересантан.
лош	Мој друг је јак.
љут	Учитељица је љута.
перница	Учитељица пита математику.
питати	Ја не разумем ово.
разумети	Говорим српски језик.
слово	Оловке и фломастери су у перници.
тежак	
фломастер	

Природа

месеци у години; домаће животиње

коза	Ово је крава.
кокошка	То је овца.
коњ	Кокошка је у дворишту.
крава	Ја волим коња.
овца	Свиња живи на селу.
свиња	Коза је бела.

Спорт и игре

дечије игре¹

бицикл	
возити	Ми се играмо жмурке.
жмурке	Љуљашка је у парку.
игралиште	Девојчица се љуља.
играти	Они не играју фудбал.
љуљати се	Ученици су на игралишту.
љуљашка	Ја возим бицикл.
фудбал	

Насеља, саобраћај и јавни објекти

основна превозна средства; продавница, пијаца

авион	
аутобус	
брз	Авион је брз.
брод	Аутобус је спор.
воз	Ми идемо у продавницу.
ићи	Мама купује воће на пијаци.
пијаца	Да ли је брод брз?
продавница	
спор	

Нетематизована лексика

месеци у години, бројеви до 20, помоћни глагол, личне заменице, везници, присвојне заменице, упитне заменице, прилози

јануар	осамнаест
фебруар	деветнаест
март	двадесет

¹ увести називе игара према интересовањима ученика

април	нула
мај	смо
јун	сте
јул	су
август	оно
септембар	ми
октобар	ви
новембар	они
децембар	оне
једанаест	она
дванаест	а
тринаест	или
четрнаест	мој
петнаест	твој
шеснаест	какав
седамнаест	куда

Комуникативни модели

персирање; честитање и захваљуивање; молба

Како се Ви зовете? (Хвала.) Молим.

РЕЧНИК ПО ВРСТАМА РЕЧИ

2. РАЗРЕД

Именице

1. август	24. јакна	47. овца	70. спаваћа соба
2. авион	25. јануар	48. октобар	71. стомак
3. адреса	26. јогурт	49. очи	72. стриц
4. април	27. јул	50. папуча	73. тањир
5. аутобус	28. јун	51. перница	74. телефон
6. библиотека	29. капа	52. песма	75. тетка
7. бицикл	30. кашика	53. пијаца	76. тренерка
8. брод	31. кекс	54. пита	77. ујак
9. број	32. кифла	55. поврће	78. уста
10. виљушка	33. коза	56. породица	79. уши
11. воз	34. кокошка	57. презиме	80. фебруар
12. воће	35. коњ	58. продавница	81. филм
13. глава	36. коса	59. прст	82. фломастер
14. децембар	37. крава	60. родитељи	83. фудбал
15. дневна соба	38. кћерка	61. рука	84. чај
16. друг	39. љуљашка	62. рукавица	85. чаша
17. другарица	40. мај	63. сандала	86. чело
18. дуксерица	41. март	64. свиња	87. чизма
19. жмурке	42. Нова година	65. сендвич	88. џемпер
20. зборница	43. новембар	66. септембар	89. шал
21. зуб	44. нога	67. син	90. шоља
22. игралиште	45. нож	68. сир	
23. име	46. нос	69. слово	

ЇИЗМЕ

Придеви

1. болестан	6. жедан	11. лак	16. отворен
2. брз	7. затворен	12. лош	17. сладак
3. висок	8. здрав	13. љут	18. слан
4. гладан	9. интересантан	14. млад	19. спор
5. досадан	10. јак	15. низак	20. тежак

Заменице

1. ви	4. мој	7. они
2. какав	5. она	8. оно
3. ми	6. оне	9. твој

Бројеви

1. двадесет	4. једанаест	7. петнаест	10. четрнаест
2. дванаест	5. нула	8. седамнаест	11. шеснаест
3. деветнаест	6. осамнаест	9. тринаест	

Глаголи

1. вечерати	5. доручковати	9. љуљати се	13. ручати
2. возити	6. играти	10. питати	14. смо
3. волети	7. ићи	11. презивати се	15. сте
4. говорити	8. куповати	12. разумети	16. су

Прилози

1. куда

Везници

1. а 2. или

Изрази

1. (Хвала.) Молим.

РЕЧНИК ПО ТЕМАТСКИМ ОБЛАСТИМА

3. РАЗРЕД

Програм А

Основни садржаји тематских области:	Препоручена лексика	Препоручени модели
-------------------------------------	---------------------	--------------------

Лично представљање

основне информације о себи – место рођења

рођен

Где си рођен/рођена?

Ја сам рођен/рођена у _____.

Моја адреса је _____.

Мој број телефона је _____.

Породица и људи у окружењу

основне информације о члановима уже породице

дете

Стриц има једно дете.

дуг

Мој ујак је ожењен.

живети

Моја тетка није удата.

имати

Они живе у селу.

пензија

Мој деда је у пензији.

кратак

Мама и тата раде (у продавници, школи, пошти...).

ожењен

радити

Његова коса је кратка.

удата

Његова коса је дуга и црна.

Живот у кући

делови намештаја према просторијама у кући/стану; уобичајене дневне активности (устајање, доручак, одлазак у школу, слободне активности...)

ве-це шоља

гаража

дечија соба

Дечија соба је велика.

трпезарија

Кауч и фотеља су у дневној соби.

када

Тераса је мала.

кауч

Ходник је дуг.

комода
лавабо
огледало
полица
спремати
судопера
телевизор
тераса
фиока
фотеља
фрижидер
ходник
шпорет

Фрижидер и шпорет су у кухињи.
Ми немамо гаражу.
Полица је на зиду.
Где је телевизор?
Да ли је ово комода или ормар?
Тањир и чаша су у судопери.
Када и лавабо су у купатилу.
Ве-це шоља је у купатилу.
Огледало је мало.
Спремам собу.

Храна и пиће

оброци, воће, поврће, посуђе

бресква
вечера
грашак
грожђе
доручак
јагода
кисео
краставац
кромпир
крушка
купус
лимун
лук
љут
мед
паприка
парадајз
пасуљ
посуда
ручак
салата
тигањ

За доручак једемо _____.
За ручак једемо _____.
За вечеру једемо _____.
За ужину једемо _____.
Да ли волиш _____?
Волим _____.
Не волим _____.
Лимун је кисео.
Грожђе је слатко.
Паприка је љута.
Спремамо храну у кухињи.
Храна је у посуди.

ужина
храна
шаргарепа
шећер
шљива

Одећа и обућа

одевање према годишњим добима

гаће	
дебео	На лето носимо _____.
кишобран	На јесен носимо _____.
наочаре	У зиму носимо _____.
носити	У пролеће _____.
обући	Сада носим _____.
пицама	Јуче сам носио _____.
скинути	Шта си носио/носила јуче?
танак	Фармерке су плаве.
фармерке	Шорц је танак.
шорц	

Здравље

делови тела; одржавање личне хигијене, прибор за личну хигијену

врат	
језик	
паста за зубе	
пешкир	Делови тела су _____.
прати (зубе, косу, руке, ноге)	Сапун и шампон су у купатилу.
прљав	Паста за зубе је на полици.
сапун	Четкица за зубе је у чаши.
срце	Чешаљ је чист.
тело	Пешкир је прљав.
туширати се	Ја се умивам.
умивати се	Она се тушира.
четкица за зубе	Перем зубе.
чешаљ	Јуче сам се шишала.
чешљати се	
чист	

шампон
шишати (се)

Образовање

школски предмети; оцењивање; час и одмор; распоред часова

двојка	
добити	
домаћи задатак	
други	
знати	
јединица	
контролни задатак	
одмор	
оцена	Ја учим српски језик.
пети	Да ли имамо домаћи задатак?
петица	Када имамо контролни задатак?
после подне	Данас сам добио/добила петицу...
први	Први час имамо _____.
пре подне	Други час је _____.
распоред часова	Ми знамо математику.
реченица	Једем ужину на одмору.
тачка	
трећи	
тројка	
учити	
час	
четворка	
четврти	

Природа

годишња доба – атмосферске појаве; кућни љубимци

ветар	
време	
дувати	
зима	Сада је _____ (пролеће, лето,
јесен	јесен, зима).
киша	Пада киша.
кућни љубимац	Снег пада у зиму.

лето	Данас дува ветар.
облак	Јуче је било сунчано.
облачан	Облаци су бели.
падати	Мој кућни љубимац је _____.
пролеће	Дан је топао, а ноћ је хладна.
снег	
сунчан	
топао	
хладан	

Спорт и игре

дечије, друштвене, компјутерске игре²

компјутерска игрица	Играм компјутерску игрицу.
човече не љути се	Они се играју човече не љути се.
	Волим да играм _____.

Насеља, саобраћај и јавни објекти

превозна средства; амбуланта/дом здравља, апотека

амбуланта	Мој тата има камион.
апотека	Њен брат вози мотор.
дом здравља	Он ради у амбуланти.
камион	Ово је комби.
комби	То је апотека.
лекар/лекарка	Она је лекарка.
мотор	

Нетематизована лексика

бројеви до 100, сабирање и одузимање, изведене боје, присвојне заменице, прилози

браон	розе
данас	јуче
љубичаст	светло
минус	сив
наранџаст	сто
његов	сутра
њен	тамно
плус	шарен

¹ увести називе игара према интересовањима ученика

упознавање; жеља; нуђење; прихватање/неприхватање понуђеног

Драго ми је.

Изволи.

Желим/Не желим

Да, хвала./Не, хвала.

_____.

Молим Вас, _____.

РЕЧНИК ПО ВРСТАМА РЕЧИ

3. РАЗРЕД

Именице

1. ве-це шоља	25. камион	49. огледало	73. телевизор
2. амбуланта	26. кауч	50. одмор	74. тело
3. апотека	27. киша	51. оцена	75. тераса
4. бресква	28. кишобран	52. паприка	76. тигањ
5. ветар	29. комби	53. парадајз	77. тројка
6. вечера	30. комода	54. паста за зубе	78. трпезарија
7. врат	31. компјутерска игрица	55. пасуљ	79. ужина
8. време	32. контролни задатак	56. пензија	80. фармерке
9. гаража	33. краставац	57. петица	81. фиока
10. гаће	34. кромпир	58. пешкир	82. фотелја
11. грашак	35. крушка	59. пицама	83. фрижидер
12. грожђе	36. купус	60. плус	84. ходник
13. двојка	37. кућни љубимац	61. полица	85. храна
14. дете	38. лавабо	62. посуда	86. час
15. дечија соба	39. лекар/лекарка	63. пролеће	87. четвртак
16. дом здравља	40. лето	64. распоред часова	88. четкица за зубе
17. домаћи задатак	41. лимун	65. реченица	89. чешаљ
18. доручак	42. лук	66. ручак	90. човече не љути се
19. зима	43. мед	67. салата	91. шампон
20. јагода	44. минус	68. сапун	92. шаргарепа
21. јединица	45. мотор	69. снег	93. шећер
22. језик	46. наочаре	70. срце	94. шљива
23. јесен	47. облак	71. судопера	95. шорц
24. када	48. обући	72. тачка	96. шпорет

Придеви

1. браон	7. љут	12. рођен	17. топао
2. дебео	8. наранџаст	13. розе	18. удата
3. дуг	9. облачан	14. сив	19. хладан
4. кисео	10. ожењен	15. сунчан	20. чист
5. кратак	11. прљав	16. танак	21. шарен
6. љубичаст			

Заменице

1. његов
2. њен

Бројеви

1. други	3. први	5. трећи
2. пети	4. сто	6. четврти

Глаголи

1. добити	5. имати	9. радити	13. умивати се
2. дувати	6. носити	10. скинути	14. учити
3. живети	7. падати	11. спремати	15. чешљати се
4. знати	8. прати	12. туширати се	16. шишати (се)

Прилози

1. данас	3. после подне	5. светло	7. тамно
2. јуче	4. пре подне	6. сутра	

Изрази

1. Драго ми је.	2. Желим/Не желим _____.	3. Молим Вас, _____.
-----------------	--------------------------	----------------------

NAOČARE

РЕЧНИК ПО ТЕМАТСКИМ ОБЛАСТИМА

4. РАЗРЕД

Програм А

Основни садржаји тематских области:	Препоручена лексика	Препоручени модели
-------------------------------------	---------------------	--------------------

Лично представљање

основне информације о себи– месец рођења, узраст, место и улица становања

Рођен сам у октобру.
Имам десет година.
Живим у Улици _____.
Где живиш?

Породица и људи у окружењу

чланови шире породице и основне информације о њима

вредан	
лењ	Моја стрина има четрдесет две
мршав	године.
паметан	Мој теча је лекар.
стрина	Мој ујак и моја ујна су вредни.
строг	Мој теча није лењ.
тетак/теча	Моја ујна је вредна и паметна.
ујна	

Живот у кући

простор у коме се учи и одмара; радни дани и викенд; подела послова и обавеза у породици

брисати	
викенд	
завеса	
јастук	У суботу чистим собу.
лампа	Мој брат носи смеће.
морати	Сестра пере судове.
одмарати се	Мама пегла.

пеглати
прашина
радни дан
смеће
судови
тепих
ћебе
усисавати
чистити

Тата усисава.
Морам да чистим собу.
После подне се одмарамо.
Понедељак је радни дан.
Субота и недеља су викенд.

Храна и пиће

избор хране и пића, воће и поврће, посластице

ананас
бомбона
боранија
вишња
диња
кајсија
кафа
колач
лубеница
мандарина
палачинке
спанаћ
трешња
укусан
хтети
џем

На пијаци купујемо _____.
Мама и тата пију кафу.
Хоћу колач, а нећу бомбону.
Палачинке су слатке и укусне.
Волим колач са чоколадом.
Волим палачинке са џемом.

Одећа и обућа

одевни предмети за одређене прилике (свечана и спортска одећа)

кошуља

На рођендану сам носио кошуљу.
Моја кошуља је бела.
Сваки дан носим тренерку.

Здравље

лекарски преглед и интервенције; најчешће болести

алергија

апотекар/апотекарка У пролеће имам алергију.

болети	Ја сам болестан.
болница	Имам температуру.
грип	Идем у дом здравља.
грло	Лекар је написао рецепт.
зубар/зубарка	Купио сам лек у апотеци.
инјекција	Сваки дан пијем сируп.
капи за нос	Ово су таблете и капи за нос.
кашљати	Јуче сам добио инјекцију.
лек	Ко ради у апотеци?
медицинска сестра	Боли ме зуб.
операција	Идем код зубара.
прегледати	Болница је близу.
рецепт	Зубар је у дому здравља.
сируп	Моја мама је апотекарка.
таблета	
температура	

Образовање

учење и школске обавезе; излет, екскурзија

вежба	
вежбати	У четвртак имамо писмени задатак.
дневник	Сутра ћемо имати тест.
екскурзија	У мају идемо на екскурзију.
запета	Редар брише таблу.
излет	Дневник је црвен.
наставник/наставница	Сутра ћу одговарати математику
одговарати	зато што имам јединицу.
писмени задатак	Наша наставница се зове _____.
распуст	Вежбам математику.
редар	Јуче сам купио речник.
реч	Учим нове речи.
речник	На пролеће имамо кратак распуст.
тест	

Природа

домаће и дивље животиње; основни географски појмови, стране света

гуска
дивља животиња
домаћа животиња

жирафа
запад
исток
јеж
језеро
југ
корњача
крокодил
лав
магарац
море
патка
петао
планина
река
север
слон
тигар
шума

Домаће животиње су _____.
Дивље животиње су _____.
Планина је висока.
Река је брза.
Море је слано.
Језеро је велико.
Планине су на југу.

Спорт и игре

спортови и основна спортска опрема

базен
ватерполо
гол
дрес
клизаљка
клизање
кош
кошарка
одбојка
пливање
резултат
ркет
ролери
скејт
скијање
скија

Волим _____.
Играм _____.
Купио сам _____.
Увече ћу ићи на утакмицу.
Ватерполо играју у базену.
Ићи ћу на кошаркашки терен.
Јуче сам био на утакмици.
Резултат је био два:нула.
Тренирам фудбал.

тенис
терен
тренер
тренирати
утакмица
фолклор
чудо

Мој тренер се зове _____.

Насеља, саобраћај и јавни објекти

делови града; на путу до школе, учесници у саобраћају; пекара, посластичарница

возач
паркинг
пекар
пекара
пешак
пешачки прелаз
пешке
полицајац
посластичарница
семафор
такси
тротоар
центар

Камион је на паркингу.
Лекар ради у амбуланти.
Ово је комби.

Нетематизована лексика

присвојне заменице; везници, прилози, упитне заменице и заменички прилози, речце

моји
твоји
њени
његови
наши
ваши
њихови
јер
зато што

зашто
чији
сваки дан
близу
далеко
лево
десно
можда

Комуникативни модели

давање и тражење информација; захтев; допадање/недопадање; тражење допуштења; привлачење пажње

Извините, где је Улица _____?

Могу ли да _____?

Свиђа ми се./Не свиђа ми се.

РЕЧНИК ПО ВРСТАМА РЕЧИ

4. РАЗРЕД

Именице

1. алергија	29. инјекција	57. операција	85. скејт
2. ананас	30. исток	58. палачинке	86. скијање
3. апотекар/ апотекарка	31. јастук	59. паркинг	87. скија
4. базен	32. јеж	60. патка	88. слон
5. болница	33. језеро	61. пекар	89. смеће
6. бомбона	34. југ	62. пекара	90. спанаћ
7. боранија	35. кајсија	63. петао	91. страна
8. ватерполо	36. капи за нос	64. пешак	92. судови
9. вежба	37. кафа	65. пешачки прелаз	93. таблета
10. викенд	38. клизаљка	66. писмени задатак	94. такси
11. вишња	39. клизање	67. планина	95. температура
12. возач	40. колач	68. пливање	96. тенис
13. гол	41. корњача	69. полицајац	97. тепих
14. грип	42. кош	70. посластичарница	98. терен
15. грло	43. кошарка	71. прашина	99. тест
16. гуска	44. кошуља	72. радни дан	100. тетак/теча
17. дивља животиња	45. крокодил	73. распуст	101. тигар
18. диња	46. лав	74. редар	102. тренер
19. дневник	47. лампа	75. резултат	103. трешња
20. домаћа животиња	48. лек	76. река	104. тротоар
21. дрес	49. лубеница	77. рекет	105. ћебе
22. екскурзија	50. магарац	78. рецепт	106. ујна
23. жирафа	51. мандарина	79. реч	107. утакмица
24. завеса	52. медицинска сестра	80. речник	108. фолклор
25. запад	53. море	81. ролери	109. центар
26. запета	54. мрежа	82. север	110. џем
27. зубар/зубарка	55. наставник/ наставница	83. семафор	111. чудо
28. излет	56. одбојка	84. сируп	112. шума

Придеви

1. вредан	3. мршав	5. строг
2. лењ	4. паметан	6. укусан

Заменице

1. ваши	3. наши	5. њени	7. твоји
2. моји	4. његови	6. њихови	8. чији

Глаголи

1. болети	5. морати	8. пеглати	11. усисавати
2. брисати	6. одговарати	9. прегледати	12. хтети
3. вежбати	7. одмарати се	10. тренирати	13. чистити
4. кашљати			

Прилози

1. близу	3. десно	5. лево	7. сваки дан
2. далеко	4. зашто	6. пешке	

Везници

1. зато што	2. јер

Речце

1. можда

Изрази

1. Извините, где је Улица _____?
2. Свиђа ми се./Не свиђа ми се.
3. Могу ли да _____?

SEMAFOR (ILI AUTO)

А

1. а
2. август
3. авион
4. адреса
5. алергија
6. амбуланта
7. ананас
8. аптека
9. апотекар/
апотекарка
10. април
11. аутобус
12. аутомобил

Б

13. баба
14. базен
15. банана
16. бео
17. библиотека
18. бицикл
19. близу
20. бојити
21. бојица
22. болестан
23. болети
24. болница
25. бомбона
26. боранија
27. браон
28. брат
29. бресква
30. брз
31. брисати
32. брод
33. број

В

34. ватерполо

35. ваши
36. вежба
37. вежбати
38. велик
39. ветар
40. вече
41. вечера
42. вечерати
43. Ви
44. викенд
45. виљушка
46. висок
47. вишња
48. вода
49. воз
50. возач
51. возити
52. волети
53. воће
54. врат
55. врата
56. вредан
57. време
58. ве-це шоља

Г

59. гаража
60. гаће
61. где
62. глава
63. гладан
64. гледати
65. говорити
66. гол
67. град
68. грашак
69. грип
70. грло
71. грожђе
72. гумица
73. гуска

Д

74. да
75. далеко
76. дан
77. данас
78. два
79. двадесет
80. дванаест
81. двојка
82. двориште
83. дебео
84. девет
85. деветнаест
86. девојчица
87. деда
88. десет
89. десно
90. дете
91. деца
92. децембар
93. дечак
94. дечија соба
95. дивља животиња
96. диња
97. дневна соба
98. дневник
99. добар дан
100. добити
101. добро вече
102. добро јутро
103. довиђења
104. дом здравља
105. домаћа
животиња
106. домаћи задатак
107. доручак
108. доручковати
109. досадан
110. Драго ми је.
111. дрво
112. дрес

113. друг
114. другарица
115. други
116. дувати
117. дуг
118. дуксерица

Е

119. екскурзија

Ж

120. жедан
121. желети (Желим/
Не желим
_____.)
122. живети
123. жирафа
124. жмурке
125. жут

З

126. завеса
127. запад
128. запета
129. затворен
130. зато што
131. зашто
132. зборница
133. звати се
134. здрав
135. здраво
136. зелена
137. зима
138. знати
139. зуб
140. зубар/зубарка

И

141. и
142. игралиште
143. играти (се)

144. извинити
(Извините, где је
апотека?)
145. изволи
146. излет
147. или
148. имати
149. име
150. инјекција
151. интересантан
152. исток
153. ићи

Ј

154. ја
155. јабука
156. јагода
157. јаје
158. јак
159. јакна
160. јануар
161. јастук
162. је
163. један
164. једанаест
165. јединица
166. јеж
167. језеро
168. језик
169. јер
170. јесен
171. јести
172. јогурт
173. југ
174. јул
175. јун
176. јутро
177. јуче

К

178. када
179. кајсија
180. какав
181. како (се зовеш)
182. камион
183. капа

184. капи за нос
185. кауч
186. кафа
187. кашика
188. кашљати
189. кекс
190. кисео
191. кифла
192. киша
193. кишобран
194. клизаљка
195. клизање
196. клупа
197. књига
198. ко
199. коза
200. кокошка
201. колач
202. комби
203. комода
204. компјутерска
игрица
205. контролни
задатак
206. коњ
207. корњача
208. коса
209. кош
210. кошарка
211. кошуља
212. крава
213. краставац
214. кратак
215. кревет
216. креда
217. крокодил
218. кромпир
219. крушка
220. кћерка
221. кувати
222. куда
223. купатило
224. куповати
225. купус
226. кућа
227. кућни љубимац
228. кухиња

Л

229. лав
230. лавабо
231. лак
232. лаку ноћ
233. лампа
234. лево
235. лек
236. лекар/лекарка
237. лењ
238. леп
239. лето
240. (да) ли
241. лимун
242. лопта
243. лош
244. лубеница
245. лук
246. лутка

Љ

247. љубичаст
248. љуљати се
249. љуљашка
250. љут (Учитељица
је љута.)
251. љут (Паприка је
љута.)

М

252. магарац
253. мај
254. мајица
255. мали
256. мама
257. мандарина
258. март
259. мачка
260. мед
261. медицинска
сестра
262. месец
263. месо
264. ми
265. минус
266. млад

267. млеко
268. можда
269. мој
270. моји
271. молити (Молим
Вас, говорите
полако.)
272. молим (Хвала/
Молим.)
273. морати
274. море
275. мотор
276. моћи (Могу ли да
_____?)
277. мрежа
278. мршав

Н

279. на
280. наочаре
281. наранџаст
282. наставник/
наставница
283. наши
284. не
285. недеља
286. низак
287. нов
288. Нова година
289. новембар
290. нога
291. нож
292. нос
293. носити
294. ноћ
295. нула

Њ

296. његов
297. његови
298. њен
299. њени
300. њихови

О

301. облак
302. облачан

303. обући
304. ово
305. овца
306. огледало
307. одбојка
308. одговарати
309. одмарати се
310. одмор
311. ожењен
312. октобар
313. оловка
314. он
315. она
316. она (З.л. мн. ср. рода)
317. оне
318. они
319. оно
320. операција
321. ормар
322. осам
323. осамнаест
324. отворен
325. оцена
326. очи

П

327. падати
328. палачинке
329. паметан
330. панталоне
331. паприка
332. папуча
333. парадајз
334. парк
335. паркинг
336. пас
337. паста за зубе
338. пасуљ
339. патика
340. патка
341. певати
342. пеглати
343. пекар
344. пекара
345. пензија

346. перница
347. песма
348. пет
349. петак
350. петао
351. пети
352. петица
353. петнаест
354. пешак
355. пешачки прелаз
356. пешке
357. пешкир
358. пиџаца
359. писати
360. писмени задатак
361. пита
362. питати
363. пити
364. пиџама
365. плав
366. планина
367. пливање
368. плус
369. поврће
370. полица
371. полицајац

372. поморанџа
373. понедељак
374. породица
375. посластичарница
376. после подне
377. посуда
378. прати
379. прашина
380. први
381. пре подне
382. прегледати
383. презивати се
384. презиме
385. прљав
386. продавница
387. прозор
388. пролеће
389. прст
390. птица

Р

391. радити
392. радни дан
393. разумети
394. распоред часова
395. распуст
396. редар
397. резач
398. резултат
399. река
400. рекет
401. рецепт
402. реч
403. реченица
404. речник
405. риба
406. родитељи
407. рођен
408. рођендан
409. розе
410. ролери
411. рука
412. рукавица
413. ручак
414. ручати

С

415. сад(а)
416. салата
417. сам
418. сандала
419. сапун
420. сваки дан
421. свеска
422. светло
423. свиђати се
(Свиђа ми се./
Не свиђа ми се.)
424. свиња
425. север
426. седам
427. седамнаест
428. седети
429. село
430. семафор
431. сендвич

432. септембар
433. сестра
434. си
435. сив
436. син
437. сир
438. сируп
439. скејт
440. скијање
441. скија
442. скинути
443. сладак
444. сладолед
445. слан
446. слово
447. слон
448. смеће
449. смо
450. снег
451. соба
452. сок
453. спавати
454. спаваћа соба
455. спанаћ
456. спор
457. спремати
458. среда
459. срећан
460. срце
461. стајати
462. стан
463. стар
464. сте
465. сто (број)
466. сто
467. столица
468. стомак
469. стрина
470. стриц
471. строг
472. су
473. субота
474. судови
475. судопера
476. сукња
477. сунце

478. сунчан
479. сутра

Т

480. табла
481. таблета
482. такси
483. тамно
484. танак
485. тањир
486. тата
487. тачка
488. твој
489. твоји
490. тежак
491. телевизор
492. телефон
493. тело
494. температура
495. тенис
496. тепих
497. тераса
498. терен
499. тест
500. тетак/теча
501. тетка
502. ти
503. тигањ
504. тигар
505. то
506. топао
507. торба
508. торта
509. трава
510. тренер
511. тренерка
512. тренирати
513. трећи

514. трешња
515. три
516. тринаест
517. тројка
518. тротоар
519. трпезарија
520. трчати
521. ту
522. туширати се

Ћ

523. ћебе

У

524. у
525. удата
526. ужина
527. ујак
528. ујна
529. укусан
530. улица
531. умивати се
532. усисавати
533. уста
534. утакмица
535. уторак
536. ученик
537. ученица
538. учioniца
539. учитељ
540. учитељица
541. учити
542. уши

Ф

543. фармерке
544. фебруар

545. филм
546. фиока
547. фломастер
548. фолклор
549. фотеља
550. фрижидер
551. фудбал

Х

552. хаљина
553. хвала
554. хладан
555. хлеб
556. ходник
557. храна
558. хтети

Ц

559. цвет
560. центар
561. ципела
562. црвен
563. црн
564. цртати

Ч

565. чај
566. чарапа
567. час
568. чаша
569. цело
570. четворка
571. четвртак
572. четврти
573. четири
574. четкица за зубе
575. четрнаест

576. чешаљ
577. чешљати се
578. чизма
579. чији
580. чист
581. чистити
582. читати
583. човече не
љути се
584. чоколада

Џ

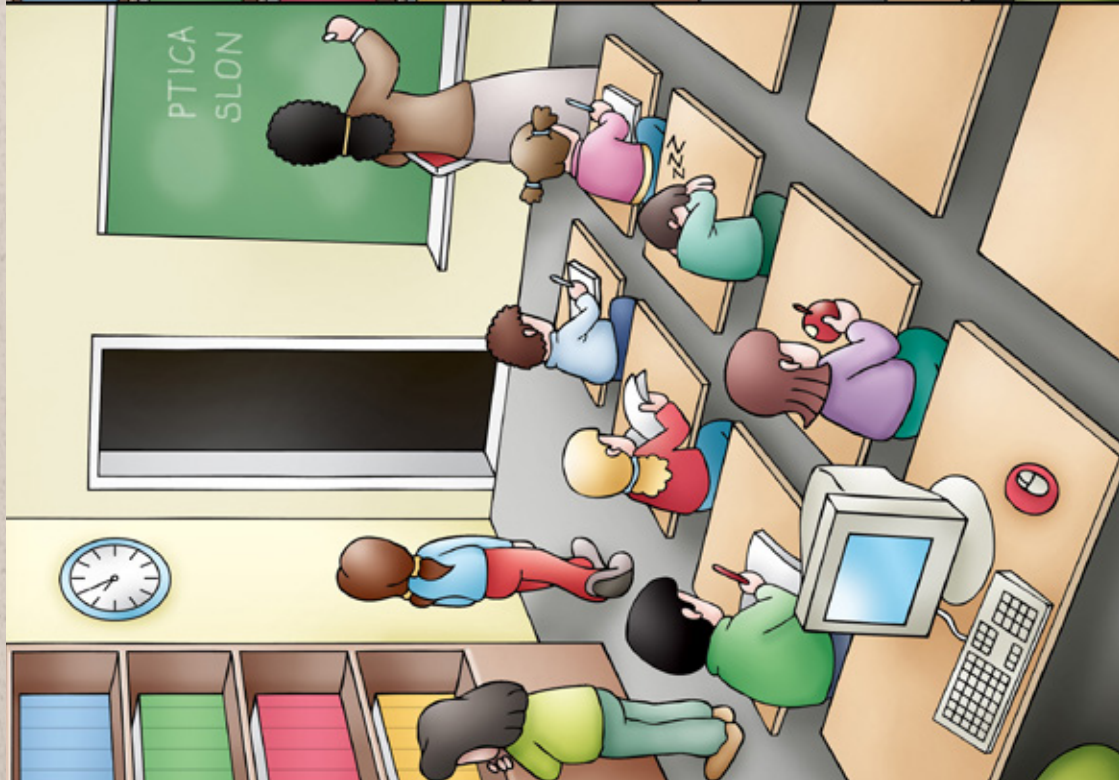
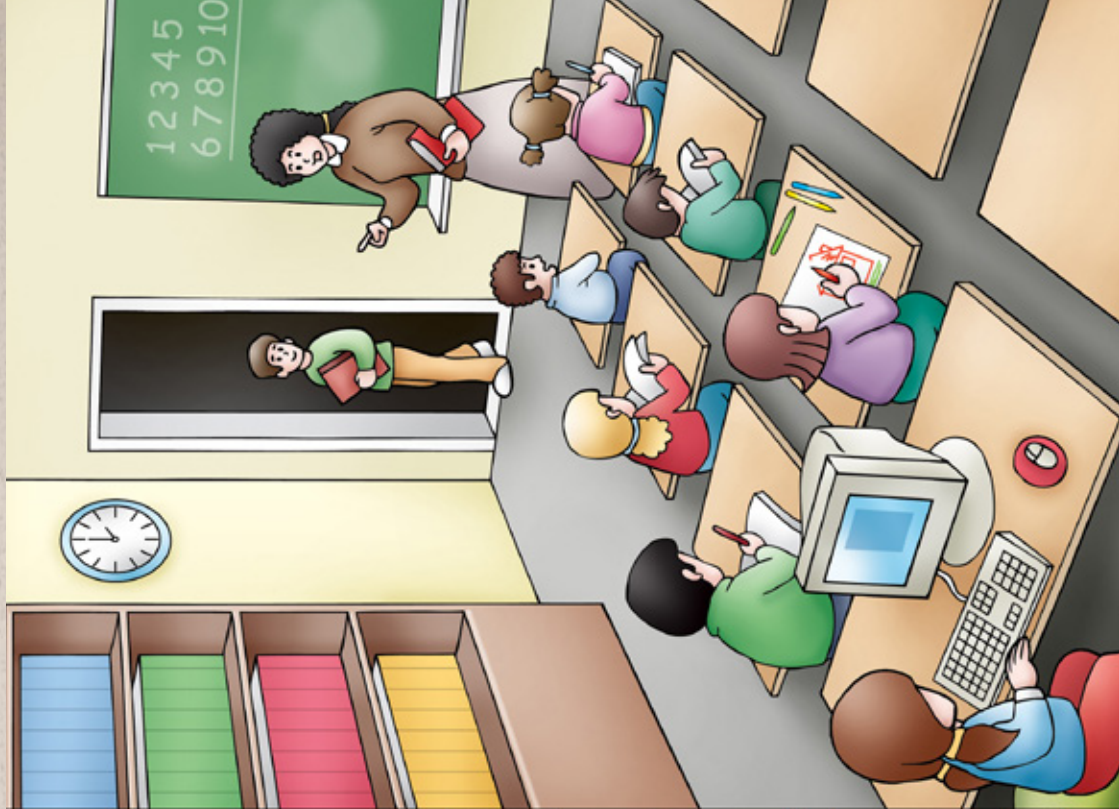
585. џем
586. џемпер
587. џудо

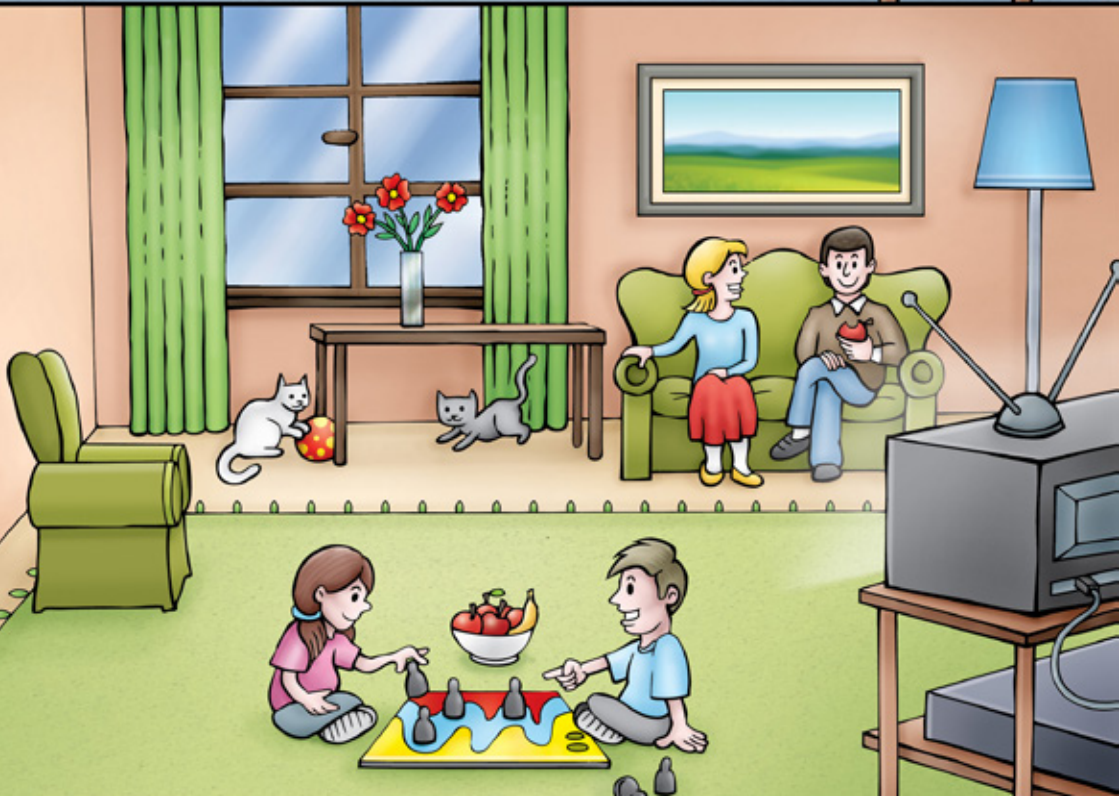
Ш

588. шал
589. шампон
590. шаргарепа
591. шарен
592. шеснаест
593. шест
594. шећер
595. шишати (се)
596. школа
597. шљива
598. шоља
599. шорц
600. шпорет
601. шта
602. шума

POSTASTIČARNICA

APOTEKA

PEKARA

KNJIŽARA

BUS

TAXI

TAXI

8-19

PATLIDŽI

DINJA-42.50

KUPUS-25.50

LUK-30.00

KROMPIR-30.50

KRASTAVAC

PAPRIKA-98.99

PARADAJZ

LUBENICA-25.99

PARFIOL-74

POMORANDŽE-62.59

JABUKE-65.59

LIMUN-99.99

GROŽĐE-77.98

KRUŠKE-67.99

BANANE-59.89

ZOOLOŠKI VRT

